

На основу члана 83. Закона о електронским медијима („Службени гласник РС”, бр. 92/2023),

Савет Регулаторног тела за електронске медије, на седници одржаној дана 7. маја 2024. године, донео је

П Р А В И Л Н И К
о начину извршавања обавеза пружалаца медијских услуга
током изборне кампање

Предмет правилника

Члан 1.

Овим правилником утврђују се ближа правила за извршавање обавеза пружалаца медијских услуга у вези са објављивањем програма у изборној кампањи.

Значење израза у овом правилнику

Члан 2.

Изборна кампања јесте период који започиње објављивањем акта надлежног органа јавне власти о расписивању избора у службеном гласилу, а завршава се отварањем бирачких места ради спровођења избора.

Предизборни програм јесте програмски садржај који је намењен информисању о предизборним активностима подносилаца изборних листа и кандидата, представљању подносилаца проглашених изборних листа и кандидата и политичком оглашавању.

Информисањем о предизборним активностима подносилаца изборних листа и кандидата сматра се програмски садржај који се приказује, без новчане или друге накнаде, као редовна новинарска активност у оквиру информативног програма или посебне емисије искључиво посвећене изборној кампањи, у циљу извештавања о програмима и предизборним радњама подносилаца изборних листа или кандидата, идејама и мишљењима које су изнели током тих радњи или да би се, у виду интервјуа или дискусије (нпр. ТВ или радио дуел, јавно сучељавање и сл.), расправила одређена питања настала у вези са њиховим активностима, идејама и мишљењима.

Представљање подносилаца проглашених изборних листа или кандидата јесте програмски садржај који се приказује без новчане или друге накнаде и има за циљ да, посредством посебне емисије искључиво посвећене изборима, упозна јавност са активностима, идејама и мишљењима свих подносилаца проглашених изборних листа или кандидата.

Политичко оглашавање је програмски садржај којим се уз надокнаду препоручују регистроване политичке странке, групе грађана, коалиције, кандидати или њихове активности, идеје или ставови у циљу успеха на изборима.

Јавни медијски сервиси јесу Јавна медијска установа „Радио-телевизија Србије” и Јавна медијска установа „Радио-телевизија Војводине”.

Изрази избори, подносилац изборне листе, односно предлога кандидата, подносилац проглашене изборне листе или кандидат, функционер, јавни функционер и политичке странке имају значење утврђено законима којим се уређује избор народних посланика и финансирање политичких активности.

Начин приказивања предизборног програма

Члан 3.

Предизборни програм мора бити јасно одвојен од остатка програма звуком и сликом (најавна и одјавна шпица) и јасно означен текстуалним обавештењем (нпр. предизборни програм, председнички избори, политички маркетинг, изборни маркетинг, политичке рекламе и сл.) током целог трајања програма.

Предизборни програм се не сме приказивати у току и најмање десет минута пре или након приказивања дечије емисије, односно емисије намењене малолетницима.

Политичке огласне поруке не могу бити приказиване заједно, односно у истом блоку са огласним порукама које немају политичку природу.

Политичке огласне поруке не смеју се објављивати током приказивања централне информативне емисије.

Предизборни програм не сме се приказивати 48 часова пре дана одржавања избора и на дан одржавања избора до затварања бирачких места.

Забрана из става 5. овог члана не односи се на могућност пружаоца медијске услуге да у том периоду информише јавност о непосредном току изборног поступка (нпр. објављивање података о излазности, преношење атмосфере са одређених бирачких места и сл.).

Забрана прикривеног или посредног препоручивања изборних листа или кандидата

Члан 4.

Забрањено је прикривено приказивати предизборни програм у виду информативног, забавног или друге врсте програма.

Када пружалац медијске услуге у информативним емисијама, изван програма који се односи на изборну кампању, обавештава о актуелним збивањима и активностима државних органа и функционера, дужан је да посебно поштује правила професионализма, објективности и новинарске етике.

Пружалац медијске услуге је дужан да, у оквиру програмских садржаја из става 2. овог члана, води рачуна да извештавање не садржи посебно промотивно упућивање на подносиоце изборних листа или кандидата или њихове активности, идеје или политичке ставове, на отворен или прикривен начин, путем сублиминалних порука, компромитованог извештавања, извлачења из контекста, скривене цензуре, неадекватног контекстуализовања итд.

Забрањено је извештавање које омогућава привилегован положај представницима власти - носиоцима јавних функција у односу на остале учеснике у изборном процесу.

Забрањено је током изборне кампање приказивати игране, документарне, забавне или друге сличне програмске садржаје у којима се појављује функционер или представник подносиоца изборне листе или кандидат.

Забрана из става 5. овог члана не односи се на програмске садржаје који су произведени најмање две године пре него што су избори расписани.

Функционер или представник подносиоца изборне листе или кандидат не сме се током изборне кампање појавити у програму пружаоца медијске услуге као водитељ, спикер, презентер, репортер, новинар или у другом сличном својству, без обзира на природу програмског садржаја.

Информисање о предизборним активностима подносилаца изборних листа или кандидата у периоду од расписивања избора

Члан 5.

Пружалац медијске услуге је дужан да приликом информисања о предизборним активностима регистрованим политичким странкама, коалицијама и кандидатима обезбеди заступљеност без дискриминације, имајући у виду значај политичких странака и кандидата, односно значај догађаја у којима они учествују.

Информисање из става 1. овог члана се односи на целокупан информативни програм, укључујући вести, дневник, редовне и специјалне информативне емисије и сл. и мора бити истинито, објективно, потпуно и благовремено и пружалац медијске услуге је дужан да обезбеди разноврсност садржаја у погледу могућности слободног изражавања, политичког и критичког мишљења, те се на њега примењују одредба члана 61. став 1. тач. 1) и 4) Закона о електронским медијима и одредбе подзаконског акта Регулатора којим се ближе уређује испуњавање обавеза пружалаца медијских услуга у вези са поштовањем права на истинито, потпуно, благовремено и разноврсно информисање.

Тридесет дана пре дана одређеног за гласање пружаоци медијских услуга не могу извештавати о званичним јавним скуповима на којима се отварају инфраструктурни и други објекти (путеви, мостови, школе, болнице, фабрике и сл.), односно обележава почетак изградње таквих објеката ако на тим скуповима учествују јавни функционери који су кандидати за председника Републике, народне посланике, посланике у скупштини аутономне покрајине и одборнике у скупштини јединице локалне самоуправе.

Пружаоци медијских услуга дужни су да не објављују садржаје негативне кампање било ког подносиоца изборне листе или кандидата у односу на друге подносиоце изборних листа или кандидате.

Информисање о току и резултатима избора и испитивању јавног мњења

Члан 6.

Пружалац медијске услуге може податке о току и резултатима избора означити као званичне само ако су они саопштени од стране надлежног органа јавне власти, док подаци саопштени од стране неког другог лица морају бити означени као незванични.

Пружалац медијске услуге дужан је да приликом објављивања резултата испитивања јавног мњења предочи јавности следеће информације:

- 1) назив политичке странке, друге организације или име особе која је наручила и платила спровођење истраживања јавног мњења;
- 2) назив организације која је спровела анкету и избор методологије рада;
- 3) број испитаника и могућност грешке у датој анкети;
- 4) датум и/или период када је истраживање спроведено.

О свим осталим питањима која се тичу начина на који ће истраживање бити представљено пружаоци медијских услуга одлучују самостално.

Представљање проглашених изборних листа и кандидата

Члан 7.

Јавни медијски сервис је дужан да у свом програму бесплатно, једнако, без дискриминације, непристрасно, правично и уравнотежено представи све изборне листе и кандидате, придржавајући се споразума закљученог у складу са чланом 144. Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС”, бр. 14/2022).

Ако комерцијални пружалац медијске услуге или пружалац медијске услуге цивилног сектора представља изборне листе или кандидате, дужан је да то чини у складу са споразумом из става 1. овог члана.

Политичко оглашавање

Члан 8.

Пружалац медијске услуге је дужан да приказује политичке огласне поруке свих заинтересованих подносилаца изборних листа и кандидата под једнаким програмским, техничким и финансијским условима и да објави тарифе за политичко оглашавање, уколико се определи да током кампање објављује ту врсту оглашавања.

Пружалац медијске услуге је дужан да три дана узастопно од момента објављивања акта надлежног органа јавне власти о расписивању избора у службеном гласилу објави тарифе за политичко оглашавање у свом програму или у истом упуту на свој веб сајт на којем је објављена тарифа.

Критеријуми по којима се одређује цена политичког оглашавања и услови плаћања морају да важе за све кандидате на изборима и све подносиоце проглашених изборних листа, односно предлагаче проглашених кандидата и морају да буду објављени.

Ако је више подносилаца изборних листа или кандидата заинтересовано за приказивање својих политичких огласних порука у програму, а не постоје технички услови да се њихови интереси задовоље у целости, пружалац медијске услуге је дужан да време намењено политичком оглашавању расподели на подносиоце изборних листа или кандидате сразмерно њиховој исказаној заинтересованости.

На начин приказивања садржаја политичке огласне поруке примењују се одредбе прописа којима се уређује област телевизијског и радијског оглашавања.

За садржај, истинитост и тачност политичког оглашавања одговоран је оглашивач, а за његову усклађеност са одредбама закона којим се уређује начин приказивања огласне поруке, одговоран је пружалац медијске услуге.

Сходна примена

Члан 9.

Одредбе овог правилника сходно се примењују када надлежан орган јавне власти распише референдум.

Завршне одредбе

Члан 10.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину извршавања обавеза јавних медијских сервиса током изборне кампање („Сл. гласник РС“, број 18/2022) и Препорука комерцијалним пружаоцима медијских услуга о начину понашања током изборне кампање (од 20.1.2022. године).

Члан 11.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број: 754/2024/1
У Београду, 7. маја 2024. године
Регулаторно тело за електронске медије
Председница Савета

Оливера Зекић